

ható a kötetben szabadvers — a jellegzetesen méliuszi, brechten iskolázott szabadvers! —, nekrológ, felszólalás, előadás, műfordítás, interjú... Időrendben négy-öt esztendőfő fog át e kötet. Egységes mégis: a közírás sajátos módszere, személyes érdeklősége, közösségi érdeke, emlékező stílusa, szenvedélyes maisága teszi azzá.

Az a legelragadóbb ebben a könyvben, hogy a látszatra személyes úgy is valamilyen módon egy nemzeti közösség ügyeit avatja Európa részévé.

Ez az igazi publicisztika.

Miért irigylem?

Például a céljaiért...

Méliusz József — félreérthetetlen. Ezért a célokra vonatkozóan egyetlen idézetet másolnék ide, s akkor nyilván Ön is, olvasóim is megértik, hogy mire gondoltam.

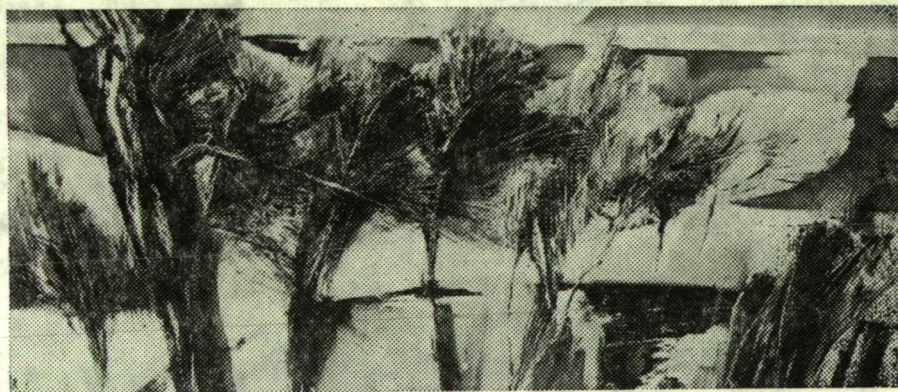
„Nem akarunk régi illúziók régi kávéházában élni; az a kávéház már nincs, elfűjték a nagy szélviharok; ám megmaradt, ami ott emberség volt, s máig is korszerűség, romániai, magyar, és európai gondolati lényeg, humanum és artisztikum. Egy más kávéházat irodalmunk számára! A mai minőségű demokrácia korszerűen európai légkört akarjuk, illúziótlanoságot, ésszerű nem alkalmazkodást az önmagukat szünetlenül újraszülő — vagy visszavető — ellentmondásokkal elkerülhetetlen írói szembe-sülésben...”

Kedves Méliusz József,

nem hinném, hogy csodálkozik, ha kimondom, hogy ezek a célok — a mi céljaink is. Azért hiszem, hogy céljai realista módon álmódózik, s nem opportunista módon megvalósíthatók, mert a szocialista szellemiség általános óhajait érzem bennük megfogalmazva. Természetesen szükséges helyi kiegészítésekkel.

Á propos... a helyi kiegészítésekről mégsem feledkezhetem meg. Talán túlságosan sokszor emlegettem itt a szellemet, Európát, a humanitást, s ezek az igaz jel-szavak elfedhették azt, hogy Ön ezeket a magasztos elveket a hétköznapok apró, ám nélkülözhetetlen munkájában igyekezett megvalósítani. Az írásaival összhangban, azokkal egyidejűleg. A Korunknak előfizetőket toborozva, Gaál Gábor számára tartózkodási engedélyért talpalva, illegális röpiratokat terjesztve, kiadót, színházat szervezvéen — egy nemzetiség napszamosaként.

Mert ez is Európához, mitőbb: Kelet-Európához tartozik. És ezért is irigylem Önt.

DER ISTVÁN: TEL